

Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. 3

Rīgā 2020. gada 6. martā (prot. Nr. 2, 7. §)

Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu un Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta" 6. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka Rīgas pilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) sociālo pakalpojumu veidus, kā arī sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību.

2. Saistošajos noteikumos lietotie termini:

2.1. **ģimenes locekļi** – laulātie un/vai personas, kurām ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī;

2.2. **sociālie resursi** – personas resursi (personiskie resursi (motivācija, nepieciešamās zināšanas un prasmes, izglītība, profesija u.tml.), klienta rīcībā esošie naudas līdzekļi vai manta, kā arī atbalsta sistēmas (klienta apgādnieki (laulātais, bērni, mazbērni, mazmazbērni), citi radnieki vai citas fiziskās/juridiskās personas, kuras apstiprinājušas, ka sniegs vai sniedz klientam nepieciešamo atbalstu un/vai palīdzību)), ko iespējams izmantot klienta sociālo problēmu risināšanā.

3. Sociālo pakalpojumu sniegšanas mērķis ir uzlabot personas, ģimenes, personu grupas un sabiedrības dzīves kvalitāti un uzlabot personu spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā.

4. Sociālo pakalpojumu uzdevumi ir nodrošināt personai tiesības dzīvot pēc iespējas neatkarīgi sev ierastajā vidē, sniegt sociālo atbalstu atbilstoši personas funkcionēšanas spēju līmenim un veicināt personas atbildību par savu dzīvi.

5. Tiesības saņemt pašvaldības nodrošinātos sociālos pakalpojumus ir personai:

5.1. kura deklarējusi savu pamata dzīvesvietu Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā (arī Rīgas patversmes/naktspatversmes adresē);

5.2. kurai saskaņā ar sociālā darba speciālista veiktu personas individuālo vajadzību un sociālo resursu novērtējumu nepieciešams noteikta veida sociālais pakalpojums vai sociālie pakalpojumi.

6. Papildus šo saistošo noteikumu 5. punktā noteiktajam tiesības saņemt pašvaldības nodrošinātos sociālos pakalpojumus ir personai, kura saņem pašvaldības grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas.

II. Sociālo pakalpojumu veidi un saņemšanas kārtība

7. Pašvaldība sniedz vai nodrošina šādus sociālos pakalpojumus:

7.1. sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā:

7.1.1. ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām;

7.1.2. ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem;

7.1.3. īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām;

7.1.4. īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem;

7.2. sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā:

7.2.1. aprūpe mājās;

7.2.2. aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums;

7.2.3. pavadoņa – asistenta pakalpojums;

7.2.4. "drošības pogas" pakalpojums;

7.2.5. videovizītes pakalpojums;

7.2.6. silto pusdienu piegāde mājās;

7.2.7. dienas aprūpes centra pakalpojums;

7.2.8. pansijas pakalpojums;

7.3. sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā:

7.3.1. krīzes centra pakalpojums;

7.3.2. sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums;

7.3.3. patversmes pakalpojums;

7.3.4. naktspatversmes pakalpojums;

7.3.5. īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojums;

7.4. sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personas dzīvesvietā:

7.4.1. specializēto darbnīcu pakalpojums;

7.4.2. grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums;

- 7.4.3. atbalsta, pašpalīdzības un sociālo prasmju pilnveidošanas grupu pakalpojums;
 - 7.4.4. konsultatīvā krīzes tālruņa, psiholoģiskā atbalsta un krīzes intervences pakalpojumi;
 - 7.4.5. atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojums;
 - 7.4.6. sociālās rehabilitācijas programmas īstenošana;
 - 7.4.7. dienas centra pakalpojums;
 - 7.4.8. kopienas centra pakalpojums;
 - 7.4.9. daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra pakalpojums;
 - 7.4.10. ģimenes asistenta pakalpojums;
 - 7.4.11. sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem;
- 7.5. sociālā darba pakalpojums.

8. Sociālos pakalpojumus persona vai tās likumiskais pārstāvis pieprasa Rīgas Sociālajā dienestā (turpmāk – Sociālais dienests), bet, ja persona atrodas ārstniecības iestādē, tā vēršas pie ārstniecības iestādes sociālā darbinieka. Ministru kabineta noteikumos noteiktajos gadījumos, kā arī dienas centra pilngadīgām personām un kopienas centra pakalpojuma saņemšanai persona vēršas tieši pie sociālā pakalpojuma sniedzēja.

9. Lai saņemtu sociālo pakalpojumu, persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz dokumentus saskaņā ar Ministru kabineta noteikto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtību.

10. Sociālais dienests pēc iesnieguma un dokumentu saņemšanas:

- 10.1. reģistrē personas iesniegumu;
- 10.2. apmeklē personu dzīvesvietā, ja tas nepieciešams lēmuma pieņemšanai;
- 10.3. izvērtē personas vai tās ģimenes locekļu līdzdarbības iespējas un nepieciešamību noslēgt vienošanos par to;
- 10.4. novērtē personas vajadzības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem novērtēšanas karšu paraugiem. Pilngadīgas personas novērtēšanas karti var piemērot arī individuālo vajadzību novērtēšanai nepilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem no 17 gadu vecuma;
- 10.5. pieprasa no citiem speciālistiem lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju;
- 10.6. nepieciešamības gadījumā sastāda personas individuālo sociālās rehabilitācijas plānu;
- 10.7. lemj par personai piemērotāko sociālā pakalpojuma veidu, apjomu, ilgumu un pakalpojuma samaksas apmēru;
- 10.8. pamatojoties uz Sociālā dienesta sociālā darbinieka atzinumu, kurš ietver klienta sociālo vajadzību novērtējumu, var lemt par vairāku sociālo pakalpojumu piešķiršanu vienlaicīgi;
- 10.9. pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu/atteikumu. Šo saistošo noteikumu 7.1.1., 7.2.8., 7.4.1., 7.4.2., 7.4.10. apakšpunktā un 29. punktā minēto sociālo pakalpojumu piešķiršanas gadījumā pieņem lēmumu par personas uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai;
- 10.10. pieņem lēmumu par nepilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma, kas paredzēts pilngadīgai personai, saņemšanai, kā arī par šī sociālā pakalpojuma piešķiršanu pēc personas pilngadības sasniegšanas;

10.11. par pieņemto lēmumu informē sociālā pakalpojuma pieprasītāju.

11. Ja persona reģistrēta rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai:

11.1. Sociālais dienests:

11.1.1. rindas kārtībā izsniedz personai nosūtījumu uz sociālā pakalpojuma sniedzēja institūciju;

11.1.2. saglabā personai vietu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai, ja persona atsakās saņemt sociālo pakalpojumu vai nav sasniedzama dzīvesvietā, vai saistošo noteikumu 11.1.3. apakšpunktā minētajā personas vajadzību novērtēšanā konstatē, ka konkrētais sociālais pakalpojums joprojām ir personas vajadzībām vispiemērotākais; šādos gadījumos sociālo pakalpojumu piedāvā nākamajai rindā uzņemtajai personai;

11.1.3. ja persona, kura uzņemta rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai, trīs reizes atliek sociālā pakalpojuma saņemšanu (neattiecas uz personām ar demenci), atkārtoti novērtē personas vajadzību pēc sociālā pakalpojuma un, konstatējot, ka personai vairs nav vajadzības pēc sociālā pakalpojuma, pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma atteikumu un izslēgšanu no rindas;

11.1.4. pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma atteikumu un izslēgšanu no rindas, ja persona rakstiski lūdz izslēgt no rindas sociālā pakalpojuma saņemšanai;

11.2. sociālā pakalpojuma sniedzējs nodrošina saistošo noteikumu 29. punktā minētā sociālā pakalpojuma piešķiršanu pašvaldības elektroniskā vidē izveidotās rindas kārtībā.

12. Lēmumu par grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma piešķiršanu personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumu, Sociālais dienests pieņem saistošo noteikumu 10. punktā noteiktajā kārtībā, bet, ja minētās personas saņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, tad Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

13. Lēmumu par saistošo noteikumu 7.1.2. apakšpunktā minētā sociālā pakalpojuma sniegšanu pieņem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, bet nosūtījumu uz sociālā pakalpojuma sniedzēja institūciju izsniedz Sociālais dienests.

14. Ja personai sociālās aprūpes pakalpojums nepieciešams neatliekami (ir iestājušies nepārvaramas varas apstākļi, ārpus Sociālā dienesta darba laika, personai nav dzīvesvietas un patversmē nav iespējams nodrošināt personas aprūpi, u.c.), Sociālajam dienestam ir tiesības pieņemt lēmumu par sociālās aprūpes dzīvesvietā pakalpojuma vai sociālās aprūpes institūcijā pilngadīgām personām pakalpojuma īslaicīgu nodrošināšanu, neievērojot saistošo noteikumu 10. punktā minēto kārtību. Šādā gadījumā lēmums tiek pieņemts mutvārdos, to rakstveidā noformējot Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

15. Lēmumu par saistošo noteikumu 7.3.1., 7.3.3., 7.3.4., 7.4.7. (pilngadīgām personām) un 7.4.8. apakšpunktā minēto sociālo pakalpojumu piešķiršanu pieņem sociālā pakalpojuma sniedzējs. Krīzes centra pakalpojuma sniedzējs 3 darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas rakstiski informē Rīgas bāriņtiesu (ja pakalpojumu saņem bērni) un Sociālo dienestu par pieņemto lēmumu.

16. Pēc lēmuma pieņemšanas par sociālā pakalpojuma piešķiršanu Sociālais dienests izsniedz nosūtījumu sociālā pakalpojuma saņemšanai vai noslēdz līgumu ar sociālā pakalpojuma sniedzēju par sociālā pakalpojuma sniegšanu personai (ģimenei).

17. Sociālo pakalpojumu mērķa grupas, saturs un apjoms tiek noteikts saskaņā ar normatīvajiem aktiem un līgumiem ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem.

III. Klienta tiesības un pienākumi

18. Klientam ir tiesības:

18.1. izvēlēties sociālā pakalpojuma sniedzēju, ja nepieciešamo sociālo pakalpojumu sniedz vairāki sociālo pakalpojumu sniedzēji;

18.2. iesniegt priekšlikumus sociālā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai.

19. Klientam ir pienākums:

19.1. aktīvi iesaistīties savas problēmas risināšanā, noslēdzot vienošanos par līdzdarbības pienākumiem;

19.2. sniegt patiesas un pilnīgas ziņas par savu sociālo situāciju;

19.3. noslēgt līgumu, lai saņemtu sociālo pakalpojumu;

19.4. ievērot sociālā pakalpojuma sniedzēja noteikto sociālā pakalpojuma saņemšanas kārtību un iekšējās kārtības noteikumus;

19.5. maksāt par sociālo pakalpojumu normatīvajos aktos un līgumā par sociālā pakalpojuma saņemšanu noteiktajā kārtībā;

19.6. sociālā pakalpojuma saņemšanas laikā neatrasties alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē, kā arī neapdraudēt citu personu veselību un dzīvību;

19.7. piedalīties individuālā sociālās rehabilitācijas plāna izstrādē un pildīt tajā noteikto.

IV. Sociālā pakalpojuma sniedzēja tiesības

20. Sociālā pakalpojuma sniedzējam ir tiesības:

20.1. pieprasīt klientiem ievērot līguma nosacījumus un iekšējās kārtības noteikumus;

20.2. lauzt līgumu ar klientu, ja tas neievēro līguma nosacījumus un iekšējās kārtības noteikumus, pirms tam rakstiski informējot iestādi, kas pieņēmusi lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu;

20.3. noteikt klientam līdzdarbības pienākumus;

20.4. pieprasīt klientam veikt avansa maksājumu par sociālā pakalpojuma ar izmitināšanu sniegšanu;

20.5. izvērtēt sociālā pakalpojuma kvalitāti;

20.6. izstrādāt priekšlikumus jaunu sociālo pakalpojumu ieviešanai;

20.7. bez atlīdzības iegūt Rīgas domes vienotajā informācijas sistēmā reģistrētos datus, kuri nepieciešami pašvaldības pirktu sociālo pakalpojumu sniegšanai.

21. Sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kuriem pašvaldība ir deleģējusi sociālo pakalpojumu sniegšanu, ir tiesības izdot administratīvos aktus, pildot deleģēšanas līgumā noteiktos pārvaldes uzdevumus.

V. Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām

22. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām (turpmāk – pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums) nodrošina mājokli, sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju šāda tipa

institūcijās:

22.1. vispārēja tipa institūcijā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos un līgumos ar pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma sniedzējiem noteiktajām prasībām;

22.2. ģimenes tipa institūcijā saskaņā ar saistošo noteikumu 22.1. apakšpunktā minētajām vispārēja tipa institūcijām piemērojamām prasībām, kā arī šādām papildu prasībām:

22.2.1. pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums tiek sniegts Rīgā vai ne tālāk kā 40 kilometru attālumā no Rīgas robežas;

22.2.2. pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums tiek sniegts jaunuzceltā vai renovētā ēkā/telpās, kas pielāgotas pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma organizēšanai grupā no 8 līdz 16 personām, nodrošinot ģimeniskai videi pietuvinātus sadzīves apstākļus;

22.2.3. ēkā var atrasties vairākas pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma saņēmēju grupas; katrai grupai nodrošināts atsevišķs telpu kopums, kas sastāv no guļamistabām, kurās izvietoti ne vairāk kā trīs klienti vienā guļamistabā, dzīvojamās–atpūtas telpas (dzīvojamām–atpūtas telpām), sanitārās telpas (sanitārājām telpām); attālums no klienta guļamistabas līdz dzīvojamai–atpūtas telpai un sanitārajai telpai ne vairāk kā 10 metri; virtuve vai virtuves zona un veļas telpa vai zona nodrošināta ne mazāk kā viena uz divām grupām;

22.2.4. telpas aprīkotas ar informācijas tehnoloģiju sistēmām un tehniskajiem palīg līdzekļiem efektīvai klientu uzraudzībai un maksimālai klientu neatkarības un pašaprūpes spēju saglabāšanai;

22.2.5. maksimāli ievēroti klientu pašnoteikšanās principi jeb griba, tai skaitā dienas režīms pielāgots katra klienta individuālajam režīmam.

23. Tiesības saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu ir pensijas vecuma personām un personām ar I un II grupas invaliditāti, ja ar pakalpojumiem dzīvesvietā nav iespējams nodrošināt nepieciešamo sociālās aprūpes apjomu.

24. Personām bez noteiktas dzīvesvietas pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu papildus saistošo noteikumu 23. punktā noteiktajam ir tiesības saņemt arī gadījumos, ja personai nepieciešamais pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma apjoms atbilst 18–35 aprūpes stundām nedēļā un ja sešu mēnešu laikā pēc Sociālā dienesta lēmuma par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma piešķiršanu pieņemšanas personai nav iespējams nodrošināt sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā.

25. Ja personai jāizbeidz pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma sniegšana, jo, mainoties situācijai, saskaņā ar saistošo noteikumu 23. vai 24. punktā noteikto personai nav tiesību saņemt minēto pakalpojumu, klients šī sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā var uzturēties līdz jaunas dzīvesvietas atrašanai, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus no dienas, kad konstatēta personas neatbilstība saistošo noteikumu 23. punktā noteiktajam. Sociālā pakalpojuma sniedzējs šajā laikā sadarbībā ar Sociālo dienestu aktīvi iesaistās klienta dzīvesvietas jautājuma risināšanā. Ja klientam, mainoties situācijai, atbilstošāks ir cits sociālais pakalpojums, klients sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā var uzturēties līdz minētā sociālā pakalpojuma saņemšanai.

26. Ja klientam izbeigts sniegt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu iestādē, jo persona pārkāpusi iestādes iekšējās kārtības noteikumus, attiecīgajai institūcijai ir tiesības turpmākos divus gadus atteikt konkrētajam klientam atkārtoti sniegt minēto pakalpojumu.

VI. Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem

27. Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem nodrošina mājokli, sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju.

28. Tiesības saņemt šo pakalpojumu ir bāreņiem un bez vecāku gādības palikušam bērnam, ja bērna ārpusģimenes aprūpi nav iespējams nodrošināt audžuģimenē vai pie aizbildņa.

VII. Īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām

29. Īslaicīga sociālā aprūpe institūcijā nodrošina diennakts sociālo aprūpi un veselības aprūpi minimālā apjomā pilngadīgām personām, kurām ar pakalpojumiem dzīvesvietā nav iespējams nodrošināt nepieciešamo sociālās aprūpes apjomu un kuru ģimenes locekļi nespēj nodrošināt personai nepieciešamo aprūpi nodarbinātības vai citu iemeslu dēļ, personas atveseļošanās periodā vai līdz pakalpojuma saņemšanai pilngadīgo aprūpes institūcijā.

30. Īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām ar vidējiem vai smagiem garīga rakstura traucējumiem nodrošina diennakts sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kompleksu (sociālā aprūpe, uzraudzība, ēdināšana, fiziskās aktivitātes, pašaprūpes un sociālo prasmju uzturēšana un attīstīšana, saturīga brīvā laika pavadīšana, speciālistu konsultācijas).

31. Tiesības saņemt saistošo noteikumu 29. un 30. punktā minētos pakalpojumus ir personām, kurām konkrētais sociālais pakalpojums ir piemērotākais sociālais pakalpojums saskaņā ar Sociālā dienesta veiktu personas vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem novērtējumu.

32. Ja sociālā pakalpojuma izmaksas daļēji vai pilnībā tiek segtas no pašvaldības budžeta, kalendāra gadā saistošo noteikumu 30. punktā minētais pakalpojums personai tiek nodrošināts līdz 30 dienām, bet saistošo noteikumu 29. punktā minētais pakalpojums – līdz 60 dienām. Sociālajam dienestam atsevišķos gadījumos ir tiesības personai pagarināt saistošo noteikumu 29. punktā minētā pakalpojuma saņemšanas termiņu, ja to nav iespējams aizstāt ar citu sociālo pakalpojumu personas dzīvesvietā vai institūcijā.

33. Saistošo noteikumu 29. punktā minēto pakalpojumu nesniedz:

33.1. personām ar traheostomām;

33.2. personām, kurām nepieciešama mākslīgā plaušu ventilācija un regulāras bronhoskopijas;

33.3. personām ar akūtu psihisko stāvokli, kad nepieciešama personas atrašanās specializētā ārstniecības iestādē;

33.4. personām ar akūtām infekcijas slimībām, tai skaitā ar veselības aprūpi saistītām infekcijas slimībām, kā arī personām, kas pārvestas no stacionāras ārstniecības iestādes ar nepabeigtu antimikrobiālās terapijas kursu;

33.5. personām ar išēmisko insultu, ja tās ir uzturējušās stacionārā mazāk par 10 dienām;

33.6. personām alkohola un narkotisko vielu apreibuma stāvoklī.

34. Saistošo noteikumu 30. punktā minēto pakalpojumu nesniedz personām, kuras saņem grupu mājas (dzīvokļa) vai pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu.

35. Lai persona saņemtu saistošo noteikumu 29. punktā minēto sociālo pakalpojumu, Sociālais dienests sociālā pakalpojuma sniedzējam nosūta Sociālā dienesta lēmumu par pakalpojuma piešķiršanu personai, lēmumam pievienojot to pamatojošos dokumentus vai to atvasinājumus, kuru derīguma termiņš nav ilgāks par diviem mēnešiem, skaitot no sociālā pakalpojuma piešķiršanas dienas.

36. Sociālais dienests var lemt par saistošo noteikumu 29. punktā minētā sociālā pakalpojuma piešķiršanu uz laiku līdz sociālā gadījuma atrisināšanai personai, kura neatbilst Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. pantā noteiktajiem kritērijiem.

37. Lai saņemtu saistošo noteikumu 30. punktā minēto pakalpojumu, persona sociālā pakalpojuma sniedzējam iesniedz Sociālā dienesta nosūtījumu, kuram pievienoti ar pakalpojuma sniegšanu saistītie dokumenti vai to

atvasinājumi, kuru derīguma termiņš nav ilgāks par diviem mēnešiem, skaitot no sociālā pakalpojuma piešķiršanas dienas.

38. Par saistošo noteikumu 29. punktā minētā pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu vai izbeigšanu personai lemj sociālā pakalpojuma sniedzējs atbilstoši saistošo noteikumu 33. punktā, XXVII un XXVIII nodaļā noteiktajam, nepieciešamības gadījumā (ja pēc sociālā pakalpojuma pārtraukšanas vai izbeigšanas personai nepieciešami sociālie pakalpojumi/sociālā palīdzība) par to rakstveidā informējot Sociālo dienestu.

VIII. Īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem

39. Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojums ietver sociālās aprūpes un rehabilitācijas pasākumu kompleksu (piemēram, sociālā aprūpe, uzraudzība, ēdināšana, fiziskās aktivitātes, pašaprūpes un sociālo prasmju attīstīšana, saturīga brīvā laika pavadīšana).

40. Tiesības saņemt īslaicīgu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju institūcijā ir:

40.1. bērnam ar invaliditāti – atelpas brīža pakalpojums – līdz 45 dienām gadā, bet ne vairāk kā 30 dienas jūnija, jūlija un augusta mēnesī kopā un ne vairāk kā 10 dienas vienā pakalpojuma saņemšanas periodā;

40.2. bērnam, kura likumiskais pārstāvis sociālu apstākļu dēļ nespēj uzņemties viņa aprūpi, – līdz trīs mēnešiem gadā.

41. Ja saistošo noteikumu 40.1. apakšpunktā minētās mērķa grupas persona ir sasniegusi 18 gadu vecumu un turpina iegūt vispārizglītojošo vai profesionālo izglītību, personai ir tiesības saņemt sociālo pakalpojumu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam.

42. Lai saņemtu saistošo noteikumu 39. punktā minēto pakalpojumu, saistošo noteikumu 40.1. apakšpunktā minētās mērķa grupas persona sociālā pakalpojuma sniedzējam iesniedz Sociālā dienesta nosūtījumu, kuram pievienoti ar pakalpojuma sniegšanu saistītie dokumenti vai to atvasinājumi, kuru derīguma termiņš nav ilgāks par sešiem mēnešiem, skaitot no sociālā pakalpojuma piešķiršanas dienas.

IX. Sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā

43. Aprūpe mājās nodrošina personas pamatvajadzību apmierināšanu, palīdzību mājas darbu veikšanā un personiskajā aprūpē personām, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ.

44. Aprūpes mājās pakalpojums tiek nodrošināts personām, kurām aprūpe mājās nepieciešama līdz 35 stundām nedēļā vai pārsniedz 35 stundas nedēļā, bet persona vēlas turpināt dzīvot savā dzīvesvietā un ir izteikusi vēlmi saņemt aprūpes mājās pakalpojumu. Pašvaldības finansētais aprūpes mājās pakalpojuma apjoms ir līdz 35 stundām nedēļā.

45. Aprūpes mājās pakalpojumu persona var izvēlēties saņemt saskaņā ar pašvaldības iepirkumu nodrošināta aprūpes mājās pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma veidā vai materiāla atbalsta veidā, kas paredzēts samaksai par aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu personas izvēlētam aprūpes mājās veicējam, ja personas (ģimenes) rīcībā esošie līdzekļi nepārsniedz Latvijas Republikā noteiktās minimālās algas apmēru katram ģimenes loceklim.

46. Ja aprūpes mājās pakalpojumu persona saņem materiāla atbalsta veidā, tā apmērs ir:

46.1. personām, kurām aprūpes mājās pakalpojums nepieciešams līdz četrām stundām nedēļā, – 14,23 *euro* mēnesī;

46.2. personām, kurām aprūpes mājās pakalpojums nepieciešams vairāk nekā četras stundas līdz sešām stundām nedēļā, – 28,46 *euro* mēnesī;

46.3. personām, kurām aprūpes mājās pakalpojums nepieciešams vairāk nekā sešas stundas līdz 12 stundām nedēļā, – 42,69 *euro* mēnesī;

46.4. personām, kurām aprūpes mājās pakalpojums nepieciešams vairāk nekā 12 stundas nedēļā, – 56,91 *euro* mēnesī.

47. Lai aprūpes mājās pakalpojumu persona saņemtu materiāla atbalsta veidā, klients, persona, kura veic aprūpi, un Sociālais dienests noslēdz vienošanos par aprūpes mājās nodrošināšanu personai.

48. Situācijās, kad Sociālais dienests ir konstatējis, ka personas veselības stāvokļa dēļ tās dzīvesvietā ir antisaniāri apstākļi, kas rada apdraudējumu personai un citām ēkā dzīvojošām personām, Sociālais dienests aprūpes mājās pakalpojuma ietvaros var nodrošināt vienreizēju personas dzīvojamo telpu uzkopšanu.

49. Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums nodrošina viena sociālā pakalpojuma sniedzēja sniegtu sociālās aprūpes un ar sociālo aprūpi saistītu pakalpojumu kopumu, ietverot dzīvesvietas pielāgošanu, tehniskos palīglīdzekļus un personālu, personām, kurām nepieciešamais aprūpes mājās pakalpojuma apjoms pārsniedz 35 stundas nedēļā, bet persona vēlas turpināt dzīvot savā dzīvesvietā.

50. Pavadoņa–asistenta pakalpojums nodrošina fizisku un informatīvu atbalstu personām, kurām trūkst saziņai nepieciešamo prasmju un ir nepieciešama pavadošās personas klātbūtne vai fiziska vai garīga rakstura traucējumu dēļ ir apgrūtināta pārvietošanās ārpus mājokļa, apmeklējot valsts vai pašvaldības iestādes un organizācijas sadzīves jautājumu risināšanai, kā arī veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus.

51. "Drošības pogas" pakalpojums nodrošina nepārtrauktas saziņas iespējas, informatīvu atbalstu un palīdzību 24 stundas diennaktī personām, kurām vecuma vai funkcionālu traucējumu dēļ pastāv risks nonākt bezpalīdzības stāvoklī.

52. Videovizītes pakalpojums nodrošina attālinātu uzraudzību un ikdienas saziņu personām dzīvesvietā, kuras saņem aprūpes mājās pakalpojumu pakalpojuma sniedzēja veidā, ar mērķi nodrošināt personām iespēju saglabāt pēc iespējas neatkarīgu dzīvesveidu un novērst personas emocionālā stāvokļa pasliktināšanos.

53. Silto pusdienu piegādi mājās nodrošina personām, kuras fiziska vai garīga rakstura traucējumu dēļ pašas nevar sagatavot siltu ēdienu, kā arī tām personām, kuras sadzīves apstākļu dēļ (nav plīts vai tā nedarbojas, atslēgta ūdens padeve) to nevar sagatavot, ja personai nav piešķirts cits pakalpojums, kuru saņemot, vajadzība pēc ēdiena gatavošanas tiek apmierināta.

54. Tiesības saņemt aprūpes mājās pakalpojumu, aprūpētās dzīvesvietas pakalpojumu, videovizītes pakalpojumu, pavadoņa–asistenta pakalpojumu, "drošības pogas" pakalpojumu, silto pusdienu piegādi mājās ir personai, kura deklarējusi savu pamata dzīvesvietu un faktiski dzīvo Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un kura dzīvo viena vai ar šo personu kopā dzīvojošie ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi.

55. Pavadoņa–asistenta pakalpojumu nesniedz personām, kuras no valsts budžeta līdzekļiem saņem pabalstu pavadoņa–asistenta pakalpojuma apmaksai vai asistenta pakalpojumu.

56. Dienas aprūpes centrs nodrošina dienas laikā personu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju, sociālo prasmju attīstīšanu, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas, klientu un viņu tuvinieku līdzdalību konkrētu sociālo problēmu risināšanā, nodrošina psihosociālo palīdzību klientu tuviniekiem, atbalsta un pašpalīdzības grupu darbību, organizē sociālo resursu sistēmu piesaisti konkrēto indivīdu, sociālo grupu un sabiedrības sociālo problēmu risināšanai.

57. Tiesības saņemt dienas aprūpes centra pakalpojumu ir pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, personām ar invaliditāti, personām, kuras sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, personām ar demenci, kā arī citām pilngadīgu personu mērķa grupām.

58. Ja persona Sociālajā dienestā pieprasa dienas aprūpes centra pakalpojumu personām ar demenci, uzrādot ģimenes ārsta izziņu par veselības stāvokli, kurā norādīta diagnoze – demence, personas pienākums ir pirms sociālā pakalpojuma piešķiršanas vienu līdz piecas dienas apmeklēt izvēlēto sociālā pakalpojuma sniedzēja institūciju, lai pārbaudītu savas spējas adaptēties dienas aprūpes centra vidē.

59. Tiesības saņemt bērnu dienas aprūpes centra pakalpojumu ir bērniem ar vai bez funkcionāliem traucējumiem līdz 18 gadu vecumam vai līdz mācību gada beigām, ja persona pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas turpina mācības, un personām ar funkcionāliem traucējumiem, kuras ir sasniegušas 18 gadu vecumu un turpina iegūt vispārīgā izglītību vai profesionālo izglītību, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam.

60. Tiesības saņemt dienas aprūpes centra pakalpojumu pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem ir personām, kuras neapmeklē speciālās izglītības iestādes, arodapmācības un/vai profesionālās rehabilitācijas centrus (izņemot skolēnu brīvaikurus) un nav nodarbinātas algotā darbā vairāk par puslodzi.

61. Tiesības saņemt dienas aprūpes centra pakalpojumu pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem ir personām ar smagiem un dziļiem garīga rakstura, kā arī kompleksiem funkcionāliem traucējumiem, tai skaitā personām ar komplikētiem uzvedības traucējumiem, izteiktām autiska spektra iezīmēm, zemām pašaprūpes spējām, zemu kognitīvo līmeni.

62. Pansija nodrošina mājokli, uzraudzību, atbalstu pašaprūpes veikšanā līdz četrām stundām mēnesī, kā arī piedāvā aktivitātes brīvā laika pavadīšanas iespējām, saglabājot patstāvīgas dzīves principus, personām, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ. Saskaņā ar personas vajadzību novērtējumu Sociālais dienests pansijas pakalpojuma saņēmējam var piešķirt arī citus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā.

63. Tiesības saņemt pansijas pakalpojumu ir pilngadīgām personām bez noteiktas dzīvesvietas, ja personai nepieciešamais sociālās aprūpes pakalpojuma apjoms nav mazāks par sešām aprūpes stundām nedēļā, persona saņem valsts pensiju vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu un persona ir motivēta patstāvīgai dzīvei.

X. Krīzes centra pakalpojums

64. Krīzes centrs nodrošina profesionālu psihosociālu palīdzību krīzes situācijās un sociālo prasmju un spēju novērtēšanu un attīstīšanu līdz sešiem mēnešiem.

65. Tiesības saņemt krīzes centra pakalpojumu ir:

65.1. bērniem un ģimenēm ar bērniem (tai skaitā visām pilngadīgām personām, kuras dzīvo vienā mājsaimniecībā), kuri nonākuši krīzes situācijā;

65.2. bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām;

65.3. grūtniecēm;

65.4. krīzes centrā esošā bērna vecākam, kuram pārtrauktas aizgādības tiesības, ja Rīgas bāriņtiesa atzīst, ka tas ir bērna vislabākajās interesēs.

XI. Sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums

66. Sociālās rehabilitācijas centrs ar vai bez izmitināšanas nodrošina sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanu, kas ietver sociālo prasmju un darba prasmju attīstīšanas pasākumu kopumu, veicinot personas sociālā statusa atgūšanu, iekļaušanos darba tirgū un sabiedrībā, kā arī novēršot citu faktoru izraisītās negatīvās sociālās

sekas personas dzīvē saskaņā ar individuāli izstrādātu sociālās rehabilitācijas plānu.

67. Tiesības saņemt sociālās rehabilitācijas centra pakalpojumu ir personai, kurai invaliditātes, darbnespējas, pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, atkarības vai vardarbības un citu faktoru izraisīto negatīvo sociālo seku dēļ ir apgrūtināta iekļaušanās sabiedrībā.

XII. Patversmes pakalpojums

68. Patversme nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, uzturu, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba speciālista pakalpojumus līdz sešiem mēnešiem gadā.

69. Tiesības saņemt patversmes pakalpojumu ir:

69.1. personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām, kuras saņēmušas ģimenes ārsta izziņu par personas veselības stāvokli, kura dēļ persona nedrīkst atrasties ārpus telpām;

69.2. personām ar apreibinošu vielu lietošanas pazīmēm – patversmēs, kuras paredzētas minētās mērķa grupas klientiem.

70. Personām, kuras aktīvi iesaistās savu problēmu risināšanā, pildot līdzdarbības pienākumus, patversme pakalpojuma saņemšanas termiņu var pagarināt.

71. Personai, kuras pēdējā deklarētā/reģistrētā pamata dzīvesvieta ir ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas, patversmē ir tiesības uzturēties ne ilgāk par piecām dienām sešu mēnešu laikā.

XIII. Naktspatversmes pakalpojums

72. Naktspatversme nodrošina naktsmītni, vakariņas un personiskās higiēnas iespējas līdz 2 mēnešiem gadā.

73. Tiesības saņemt naktspatversmes pakalpojumu ir personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām.

74. Personām, kuras aktīvi iesaistās savu problēmu risināšanā, pildot līdzdarbības pienākumus, naktspatversme pakalpojuma saņemšanas termiņu var pagarināt līdz sešiem mēnešiem gadā.

75. Personai, kuras pēdējā deklarētā/reģistrētā pamata dzīvesvieta ir ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas, naktspatversmē ir tiesības uzturēties ne ilgāk par piecām dienām sešu mēnešu laikā.

XIV. Īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojums

76. Īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojums nodrošina īslaicīgu dzīvesvietu un sociālā darba speciālista palīdzību sociālo problēmu risināšanā ar mērķi atrast personai (ģimenei) pastāvīgu dzīvesvietu.

77. Tiesības saņemt īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojumu ir personām un ģimenēm, tai skaitā ģimenēm ar bērniem bez pastāvīga mājokļa, kuru pēdējā deklarētā pamata dzīvesvieta ir Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, kuras sadarbojas ar Sociālo dienestu un/vai citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, lai uzlabotu savu sociālo situāciju, un kuras saņēmušas Sociālā dienesta nosūtījumu. Minētā prasība par deklarēto dzīvesvietu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā neattiecas uz pilngadīgiem bāreņiem līdz 24 gadu vecumam (ja Rīgas bāriņtiesa pieņēmusi

lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi).

78. Pakalpojuma saņēmējiem, kuri aktīvi iesaistās savu problēmu risināšanā, pildot līdzdarbības pienākumus, īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojums tiek sniegts līdz sešiem mēnešiem gadā. Nepieciešamības gadījumā persona (ģimene) pakalpojumu var saņemt atkārtoti, bet ne agrāk kā vienu gadu pēc iepriekšējā pakalpojuma saņemšanas pabeigšanas.

XV. Specializēto darbnīcu pakalpojums

79. Specializēto darbnīcu pakalpojums nodrošina speciālistu atbalstu personām darbospējīgā vecumā darba prasmju un iemaņu attīstīšanā.

80. Tiesības saņemt specializēto darbnīcu pakalpojumu ir personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras ilgāk par sešiem mēnešiem pēc kārtas nav nodarbinātas algotā darbā vairāk par pusslodzi.

XVI. Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums

81. Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums nodrošina mājokli un individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, prasmju un iemaņu attīstīšanā, lai persona varētu uzsākt patstāvīgu dzīvi vai spētu pēc iespējas neatkarīgi funkcionēt grupu mājā (dzīvoklī).

82. Pašvaldība sniedz grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu šādām pilngadīgām personām darbospējīgā vecumā:

82.1. bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem nav prasmju un iemaņu patstāvīgas dzīves uzsākšanai, pēc ārpusģimenes aprūpes;

82.2. personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuru vajadzībām atbilstošākais ir grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, pēc pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma saņemšanas;

82.3. citām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras vēlas dzīvot patstāvīgi un/vai kurām ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt nepieciešamo aprūpi un/vai sadzīves un sociālo prasmju attīstīšanu personas patstāvīgas dzīves uzsākšanai.

83. Ja persona Sociālajā dienestā pieprasa grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu un ir iesniegusi nepieciešamos dokumentus saskaņā ar Ministru kabineta noteikto sociālo pakalpojumu saņemšanas kārtību, personas pienākums pirms sociālā pakalpojuma piešķiršanas ir apmeklēt izvēlēto sociālā pakalpojuma sniedzēja institūciju, lai iepazītos ar grupu mājas (dzīvokļa) vidi.

84. Ja šo saistošo noteikumu 82. punktā minētās mērķa grupas personas grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņemšanas laikā sasniedz vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, tām ir tiesības turpināt saņemt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu.

85. Ja personai jāizbeidz sniegt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, klients grupu mājā (dzīvoklī) var uzturēties līdz personas vajadzībām atbilstoša sociālā pakalpojuma piešķiršanai vai jaunas dzīvesvietas atrašanai, bet ne ilgāk kā vienu mēnesi no lēmuma par pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu stāšanās spēkā. Sociālā pakalpojuma sniedzējs šajā laikā sadarbībā ar Sociālo dienestu aktīvi iesaistās klienta sociālo problēmu un dzīvesvietas jautājuma risināšanā, kā arī sociālā pakalpojuma sniedzējs nodrošina klienta uzraudzību.

86. Ja personai grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums tiek nomainīts ar individuālās sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojumu dzīvesvietā, persona 12 mēnešu laikā no individuālās sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojuma dzīvesvietā uzsākšanas dienas var atsākt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņemšanu, ja nespēj pielāgoties dzīvei dzīvesvietā un saskaņā ar personas individuālo vajadzību novērtējumu grupu

mājas (dzīvokļa) pakalpojums personai ir piemērotākais sociālā pakalpojuma veids.

87. Ja grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņēmējs ir nodibinājis ģimeni, kurā abi ģimenes locekļi ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā pakalpojuma sniedzējs grupu mājā (dzīvoklī) nodrošina ģimenei dzīvojamo telpu vienā dzīvojamā istabā.

XVII. Atbalsta, pašpalīdzības un sociālo prasmju pilnveidošanas grupu pakalpojums

88. Atbalsta, pašpalīdzības un sociālo prasmju pilnveidošanas grupas nodrošina personām iespēju mazināt sociālo izolētību, risināt esošās problēmas, vairot izpratni par sevi un saviem ģimenes locekļiem un procesiem sabiedrībā, iegūt zināšanas, attīstīt sociālās prasmes, gūt motivāciju un saņemt atbalstu problēmu risināšanai, lai uzlabotu savu funkcionēšanu un sociālo situāciju.

89. Atbalsta grupu un sociālo prasmju pilnveidošanas grupu, ņemot vērā tās mērķi, vada grupas vadītājs, kurš ir praktiski apmācīts grupu vadīšanā, bet pašpalīdzības grupu vada problēmā iesaistīta persona – grupas dalībnieks.

90. Tiesības saņemt atbalsta, pašpalīdzības un sociālo prasmju pilnveidošanas grupas pakalpojumu ir ikvienai personai, kura izteikusi vēlēšanos tajā darboties.

XVIII. Konsultatīvā krīzes tālruņa, psiholoģiskā atbalsta un krīzes intervences pakalpojumi

91. Konsultatīvā krīzes tālruņa, psiholoģiskā atbalsta un krīzes intervences pakalpojumi nodrošina profesionālu psiholoģisko, sociālā darba speciālista un citu speciālistu palīdzību ar mērķi stabilizēt klienta psihoemocionālo stāvokli, uzlabot/attīstīt noteiktas prasmes, spējas, sniegt nepieciešamo psiholoģisko atbalstu un virzienu personas problēmu risināšanai un saskarsmes veicināšanai, savstarpējo attiecību ģimenē un ārpus tās uzlabošanai un stiprināšanai.

92. Tiesības saņemt konsultatīvā krīzes tālruņa pakalpojumu ir ikvienai personai, kura vērsusies pēc šāda veida palīdzības.

93. Tiesības saņemt psiholoģiskā atbalsta pakalpojumu ir personai/ģimenei, kurai ir sociālās funkcionēšanas grūtības un tā ir vērsusies Sociālajā dienestā.

94. Krīzes intervences pakalpojumu ir tiesības saņemt:

94.1. ģimenei, par kuru Rīgas bāriņtiesa ir pieņēmusi vienpersonisku lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai bērns nogādāts drošā vidē saskaņā ar policijas aktu;

94.2. ģimenei, kurā bērnam ir risks nonākt ārpusģimenes aprūpē.

XIX. Atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojums

95. Atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojums nodrošina atbalstu bērnam, ģimenei bērna aprūpē un audzināšanā, personām atbalstu sadzīves iemaņu apgūšanā un sociālās funkcionēšanas prasmju attīstībā.

96. Tiesības saņemt atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojumu ir:

- 96.1. ģimenei bērna, viena no bērna vecākiem vai aizbildņa slimības gadījumā;
- 96.2. nepilnai ģimenei;
- 96.3. daudzbērnu ģimenei;
- 96.4. ģimenei, kurai nav pietiekamu prasmju un iemaņu bērna audzināšanā un aprūpē;
- 96.5. ģimenei, kurā ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem;
- 96.6. personām ar garīga rakstura traucējumiem;
- 96.7. personām ar sociālās funkcionēšanas grūtībām.

97. Sociālais dienests slēdz trīspusēju līgumu ar atbalsta ģimeni vai uzticības personu un ģimeni vai personu par sociālā pakalpojuma nodrošināšanu. Ja atbalsta ģimenes vai uzticības personas pakalpojumu nodrošina sociālā pakalpojuma sniedzējs, tad Sociālais dienests slēdz trīspusēju līgumu ar sociālā pakalpojuma sniedzēju un ģimeni vai personu.

98. Atlīdzība par atbalsta ģimenes pakalpojuma un uzticības personas pakalpojuma sniegšanu ir 42,69 euro mēnesī.

XX. Sociālās rehabilitācijas programmas īstenošana

99. Sociālās rehabilitācijas programma veicina personas sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, tai skaitā izglītības sistēmā. Sociālās rehabilitācijas programmas ir universālas un individuālas un tiek īstenotas ar vai bez personas izmitināšanas sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā saskaņā ar individuālo sociālās rehabilitācijas plānu, kurā atbilstoši sociālajai situācijai ietver ārstēšanas, medicīniskās, sociālā darba, sociālās rehabilitācijas, aprūpes un citus pasākumus, kas vērsti uz personas funkcionēšanas spēju saglabāšanu vai uzlabošanu, iekļaušanos sabiedrībā, kā arī personas un tās ģimenes locekļu izglītošanu un atbalstīšanu.

100. Tiesības saņemt sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojumu ir personai, kurai invaliditātes, darbnespējas, pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, atkarības vai vardarbības un citu faktoru izraisīto negatīvo sociālo seku dēļ ir apgrūtināta iekļaušanās sabiedrībā, tostarp bērnam ar funkcionāliem traucējumiem, bērnam ar uzvedības traucējumiem, pilngadīgam jauniešim pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās un personai ar garīga rakstura traucējumiem.

101. Ja šo saistošo noteikumu 100. punktā minētās mērķa grupas personas – bērns ar funkcionāliem traucējumiem vai bērns ar uzvedības traucējumiem sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas laikā sasniedz 18 gadu vecumu, tam ir tiesības pabeigt uzsākto programmu.

XXI. Dienas centra pakalpojums

102. Dienas centrs dienas laikā nodrošina sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas, mākslas vai mākslinieciskās pašdarbības nodarbības, klientu un viņu tuvinieku līdzdalību konkrētu sociālo problēmu risināšanā, atbalsta un pašpalīdzības grupu darbību.

103. Dienas centrs nodrošina pakalpojumu vienai vai vairākām mērķa grupām.

104. Pašvaldība sniedz dienas centra pakalpojumu bērniem, personām ar invaliditāti, personām ar funkcionāliem traucējumiem, ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, personām, kuras sasniegušas

vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, bezdarbniekiem, bezpajumtniekiem, kā arī citām mērķa grupām saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto.

XXII. Kopienas centra pakalpojums

105. Kopienas centrs nodrošina aktivitātes, kas vairo iedzīvotāju līdzdalību, sociālo aktivitāti un piederības sajūtu kopienai, uzlabo kopienas centra apmeklētāju pašorganizēšanās prasmes, attīsta neformālā sociālā atbalsta tīklojumu, veicina atbildības sajūtu par savu rīcību un apkārtējo vidi, attīsta brīvprātīgo darbu, veicina iedzīvotāju neformālo pašpalīdzības grupu radīšanu, lai identificētu, veidotu un paplašinātu kopienas aktīvus un resursu sistēmu, aktivizē kopienā esošās nevalstiskās organizācijas, iesaistot tās kopienas vajadzību un esošo pakalpojumu kvalitātes novērtēšanā, kā arī veic citas ar kopienas centra apmeklētāju sociālajām iniciatīvām saistītas organizatoriskās darbības.

106. Tiesības saņemt kopienas centra pakalpojumu ir ikvienai personai, kura izteikusi vēlēšanos darboties kopienas centrā.

XXIII. Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra pakalpojums

107. Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs nodrošina vairāku veidu sociālos pakalpojumus dažādām klientu grupām.

108. Katru daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā sniegto sociālo pakalpojumu personai ir tiesības saņemt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai konkrētā sociālā pakalpojuma saņemšanas kārtībai.

XXIV. Ģimenes asistenta pakalpojums

109. Ģimenes asistenta pakalpojums nodrošina personai atbalstu un apmācību sociālo prasmju apgūšanā, bērnu aprūpē un audzināšanā, mājsaimniecības vadīšanā saskaņā ar individuāli izstrādātu sociālās rehabilitācijas plānu.

110. Tiesības saņemt ģimenes asistenta pakalpojumu ir:

110.1. jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, personai bez noteiktas dzīvesvietas vai citas mērķa grupas personai, kura uzsākusi patstāvīgu dzīvi un kurai ir sociālās funkcionēšanas grūtības – līdz 10 stundām nedēļā;

110.2. ģimenei, kurai nav pietiekamu prasmju un iemaņu bērna audzināšanā un aprūpē – līdz 14 stundām nedēļā;

110.3. pilngadīgai personai ar garīga rakstura traucējumiem un personai ar pazīmēm par garīga rakstura traucējumiem, kurai nepieciešams atbalsts un apmācība sociālo prasmju apgūšanā, tai skaitā nodarbinātības jautājumu risināšanā, un mājsaimniecības vadīšanā – līdz 24 stundām nedēļā.

111. Ģimenes asistenta pakalpojumu nodrošina:

111.1. persona ar augstāko izglītību sociālajā darbā, sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas jomā, augstāko izglītību pedagoģijā vai psiholoģijā, vai profesionālo vidējo izglītību sociālās vai veselības aprūpes jomā;

111.2. persona ar augstāko izglītību, kas nav minēta saistošo noteikumu 111.1.apakšpunktā, ja tai ir vismaz viena gada pieredze darbā ar kādu no saistošo noteikumu 110.punktā minēto mērķa grupu un tā ir saņēmusi sociālā pakalpojuma sniedzēja nodrošinātu apmācību, lai sniegtu ģimenes asistenta pakalpojumu;

111.3. persona, kura ir vismaz trešā kursa augstākās izglītības iestādes students sociālā darba, pedagoģijas

vai psiholoģijas jomā un ir saņēmusi sociālā pakalpojuma sniedzēja nodrošinātu apmācību, lai sniegtu ģimenes asistenta pakalpojumu.

XXV. Sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem

112. Sociālā atbalsta un konsultatīvā programma nodrošina profesionālu atbalsta sistēmu audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem.

113. Tiesības saņemt sociālā atbalsta un konsultatīvo programmu ir:

113.1. audžuģimenēm un viņu ģimenes locekļiem, tai skaitā audžuģimenēm un viņu ģimenes locekļiem, kuru dzīvesvieta deklarēta ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas un kurās ar Rīgas bāriņtiesas lēmumu ir ievietots bērns;

113.2. aizbildņiem un viņu ģimenes locekļiem, tai skaitā aizbildņiem un viņu ģimenes locekļiem, kuru dzīvesvieta deklarēta ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas un lēmumu par aizbildnības nodibināšanu ir pieņēmusi Rīgas bāriņtiesa;

113.3. adoptētājiem un viņu ģimenes locekļiem – līdz diviem gadiem pēc adopcijas apstiprināšanas tiesā;

113.4. ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas deklarētai adoptētāju ģimenei – līdz adopcijas apstiprināšanai tiesā, ja pirmsadopcijas aprūpē un uzraudzībā nodots bērns, par kura ārpusģimenes aprūpi lēmusi Rīgas bāriņtiesa;

113.5. bērna, kurš nodots audžuģimenē vai aizbildnībā, vecākam, kurš vēlas atgūt aizgādības tiesības.

XXVI. Sociālā darba pakalpojums

114. Sociālā darba pakalpojuma mērķis ir palīdzēt personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus, kā arī veicināt sociālās atstumtības un riska faktoru mazināšanu, attīstot pašas personas resursus un iesaistot atbalsta sistēmas.

115. Sociālā darba pakalpojumu sniedz Sociālajā dienestā, sociālo pakalpojumu sniedzēja institūcijā, klienta dzīvesvietā, ārstniecības iestādē, kurā strādā sociālie darbinieki.

116. Sociālais dienests par sociālā darba pakalpojuma nodrošināšanu var slēgt līgumu ar sociālā pakalpojuma sniedzēju.

XXVII. Gadījumi, kad izbeidz sniegt sociālo pakalpojumu

117. Sociālo pakalpojumu izbeidz sniegt, ja tiek konstatēts vismaz viens no šādiem apstākļiem:

117.1. persona rakstiski lūdz izbeigt sociālā pakalpojuma sniegšanu;

117.2. ir beidzies lēmumā noteiktais sociālā pakalpojuma sniegšanas termiņš;

117.3. personai, kura iepriekš saņēmusi sociālo pakalpojumu dzīvesvietā, tiek nodrošināts sociālais pakalpojums institūcijā;

117.4. ir sasniegts sociālās rehabilitācijas mērķis;

117.5. ir beidzies sociālās rehabilitācijas kurss;

117.6. persona ir atguvusi funkcionēšanas vai pašaprūpes spējas un sociālais pakalpojums nav nepieciešams;

117.7. sociālais pakalpojums tiek nodrošināts cita sociālā pakalpojuma ietvaros;

117.8. persona apdraud citu personu veselību vai dzīvību;

117.9. persona ļaunprātīgi pārkāpj vai nepilda līgumā par sociālā pakalpojuma sniegšanu noteiktās saistības;

117.10. persona maina savu dzīvesvietu, pārceļoties uz citas pašvaldības administratīvo teritoriju;

117.11. iestājusies personas nāve.

118. Sociālo pakalpojumu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā bērniem izbeidz sniegt, ja:

118.1. bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bēma atgriešanos ģimenē;

118.2. bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bēma ievietošanu audžuģimenē vai nodošanu aizbildnībā;

118.3. bērns sasniedzis pilngadību un uzsāk patstāvīgu dzīvi.

119. Krīzes centra pakalpojumu izbeidz sniegt, ja:

119.1. bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bēma atgriešanos ģimenē;

119.2. bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bēma ievietošanu audžuģimenē vai nodošanu aizbildnībā;

119.3. bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bēma ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

120. Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu izbeidz sniegt papildus saistošo noteikumu 117. punktā noteiktajam, ja:

120.1. personai atklātas speciālās (psihiskās) kontraindikācijas grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumam;

120.2. persona ir nodibinājusi ģimeni (izņemot gadījumus, ja abi ģimenes locekļi ir personas ar garīga rakstura traucējumiem);

120.3. persona bez attaisnojoša iemesla ilgāk par diviem mēnešiem nedzīvo grupu mājā (dzīvoklī).

121. Ja konstatēti apstākļi, kuru dēļ personai sociālais pakalpojums jāizbeidz sniegt, Sociālais dienests pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu (izņemot saistošo noteikumu 117.2., 117.5. un 117.11. apakšpunktā minētos apstākļus). Ja persona saņem saistošo noteikumu 7.1.1., 7.3.1., 7.3.3., 7.3.4., 7.4.7. (pilngadīgām personām), 7.4.8. apakšpunktā, 29. un 92. punktā minēto sociālo pakalpojumu, lēmumu par sociālā pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu pieņem sociālā pakalpojuma sniedzējs.

XXVIII. Gadījumi, kad sociālo pakalpojumu nesniedz vai pārtrauc sniegt

122. Sociālo pakalpojumu, izņemot grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu un pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, nesniedz vai pārtrauc sniegt, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

122.1. personai sociālais pakalpojums ir piešķirts, bet persona neiesniedz spēkā esošu iztikas līdzekļu deklarāciju sociālā pakalpojuma samaksas noteikšanai (neattiecas uz sociālajiem pakalpojumiem, kuru izmaksas tiek segtas no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta, neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus), kā

arī citus sociālā pakalpojuma saņemšanu pamatojošus dokumentus;

122.2. personai ir akūtas infekcijas (piemēram, plaušu tuberkuloze aktīvajā stadijā, akūtas infekcijas slimības u.c.) pazīmes, kas var ietekmēt sociālā pakalpojuma sniegšanu vai citu personu veselību;

122.3. persona pakalpojuma saņemšanas laikā ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē, izņemot sociālos pakalpojumus šīs mērķa grupas klientiem;

122.4. persona vai ģimene neveic samaksu par pakalpojumu, ja samaksa ir noteikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

122.5. persona apdraud vai izsaka draudus sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijas darbiniekiem un/vai klientiem.

123. Sociālo pakalpojumu nesniedz vai tā sniegšanu pārtrauc līdz brīdim, kamēr beidzas apstākļi, kuri bijuši sociālā pakalpojuma nesniegšanas vai pārtraukšanas pamatā, par to veicot ierakstus sociālo pakalpojumu sniegšanas dokumentācijā.

XXIX. Sociālo pakalpojumu samaksas kārtība

124. Par saistošo noteikumu 7. punktā minētajiem sociālajiem pakalpojumiem samaksā klients, cita fiziska vai juridiska persona un/vai pašvaldība saskaņā ar normatīvajos aktos un šajos saistošajos noteikumos noteikto kārtību.

125. Nosakot sociālā pakalpojuma samaksu, kā arī lemjot par materiālā atbalsta piešķiršanu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai, tiek vērtēti šādi personas (ģimenes) ienākumi:

125.1. ienākumi no algota darba;

125.2. atlīdzības un pensijas (ieskaitot piemaksu pie pensijas), valsts sociālās apdrošināšanas pabalsti, valsts sociālie pabalsti, izņemot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 5. panta trešās daļas 2. punktā minētos ienākumus, stipendijas, kompensācijas, uzturlīdzekļi bērnam;

125.3. ienākumi no nekustamā un kustamā īpašuma pārdošanas (ienākumi tiek skaitīti 12 kalendāra mēnešus no darījuma brīža), izņemot summu, kas izlietota vienīgās dzīvesvietas nodrošināšanai;

125.4. ienākumi no saimnieciskās vai profesionālās darbības.

126. Ja persona vērsas Sociālajā dienestā ar iesniegumu, kurā apņemas pilnībā segt starpību starp klienta maksu par pakalpojumu un pakalpojuma cenu mēnesī vai pilnu pakalpojuma cenu mēnesī, minētai personai ir tiesības nedeklarēt savus ienākumus.

127. Pēc sociālās rehabilitācijas pakalpojuma (izņemot patversmes, naktspatversmes pakalpojumu) samaksas personas (ģimenes) rīcībā esošie līdzekļi nedrīkst būt mazāki par 75% no Latvijas Republikā noteiktās minimālās algas apmēra katram ģimenes loceklim.

128. Pēc sociālās aprūpes dzīvesvietā, saistošo noteikumu 29. punktā minētā (līdz 60 dienām kalendāra gadā) un saistošo noteikumu 30. punktā minētā (līdz 30 dienām kalendāra gadā) pakalpojuma samaksas personas (ģimenes) rīcībā esošie līdzekļi nedrīkst būt mazāki par Latvijas Republikā noteiktās minimālās algas apmēru katram ģimenes loceklim.

129. Ja, piešķirot sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā, saņēmēja ģimenei, kurā nav darbspējīgas personas, pēc ienākumu izvērtēšanas noteikts atbrīvojums no sociālā pakalpojuma samaksas, tad atkārtoti ģimenes ienākumi tiek vērtēti, ja persona ar iesniegumu vērsusies Sociālajā dienestā un informējusi par izmaiņām ģimenes ienākumos, vai sociālajā situācijā (mainījies ģimenes sastāvs).

130. Sociālais dienests ne retāk kā ik pēc sešiem mēnešiem attālināti pārbauda Rīgas domes vienotajā informācijas sistēmā pieejamos datus par saistošo noteikumu 128. punktā minētās sociālā pakalpojuma saņēmēja ģimenes ienākumiem un sociālo situāciju.

131. Personai par sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā jāmaksā saskaņā ar Sociālā dienesta izsniegtu lēmumu par sociālā pakalpojuma maksu, ja Sociālais dienests atbilstoši saistošo noteikumu 129. vai 130. punktā noteiktajam konstatējis izmaiņas ģimenes ienākumos (ienākumu apmērs pārsniedz saistošo noteikumu 128. punktā noteikto ienākumu apmēru).

132. Sociālās aprūpes pakalpojuma dzīvesvietā saņēmēja ģimenei, kurā ir darbspējīgas personas, Sociālā dienesta pirmreizēji izsniegtā lēmuma par sociālā pakalpojuma maksu spēkā esības termiņš ir četri mēneši, bet ģimenei, kurā ir tikai vecuma, invaliditātes pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji, – septiņi mēneši.

133. Atkārtoti iztikas līdzekļu deklarācija sociālās aprūpes pakalpojuma dzīvesvietā saņēmēja ģimenei, kurai ir noteikta maksa par pakalpojumu, jāiesniedz Sociālajā dienestā ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms Sociālā dienesta lēmuma par sociālā pakalpojuma maksu spēkā esības termiņa beigām. Ja par ģimeni, kurā ir darbspējīgas personas, pieņemts lēmums par atbrīvojumu no samaksas par sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā, iztikas līdzekļu deklarācija jāiesniedz normatīvajos aktos par trūcīgas personas (ģimenes) statusa noteikšanu noteiktajā termiņā.

134. Sociālās aprūpes pakalpojuma dzīvesvietā saņēmēja ģimenei, kurā ir darbspējīgas personas, Sociālā dienesta atkārtoti izsniegtā lēmuma par sociālā pakalpojuma maksu spēkā esības termiņš ir trīs mēneši, bet ģimenei, kurā ir tikai vecuma, invaliditātes pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji, – seši mēneši.

135. Ja par ģimeni pēc ienākumu izvērtēšanas pieņemts lēmums par atbrīvojumu no samaksas par sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā, šis lēmums ir spēkā līdz brīdim, kad pēc atkārtotas ienākumu izvērtēšanas ģimenei tiek noteikta maksa par sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā.

136. Ja klients saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumu (ieskaitot patversmes/naktspatversmes pakalpojumu), sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā, saistošo noteikumu 29. punktā minēto (līdz 60 dienām kalendāra gadā) un saistošo noteikumu 30. punktā minēto (līdz 30 dienām kalendāra gadā) pakalpojumu, netiek izvērtēti klienta atsevišķi dzīvojošā apgādnieka ienākumi.

137. Nosakot samaksu par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, ievēro šādus nosacījumus:

137.1. netiek izvērtēti klienta apgādnieka ienākumi, lai noteiktu apgādnieka pienākumu maksāt par klientam nodrošināto pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu;

137.2. ja klients izvēlas saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu pašvaldības vai saskaņā ar pašvaldības iepirkumu nodrošinātā sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu:

137.2.1. klients maksā no savas pensijas un pensijas piemaksas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un/vai citiem ienākumiem atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Ministru kabineta noteikumos noteiktajam apmēram, kā arī no saistošo noteikumu 125. punktā noteiktajiem ienākumiem, tai skaitā no valsts pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai invalīdam, kuram ir apgrūtināta pārvietošanās;

137.2.2. pašvaldība maksā starpību starp pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu un klienta veikto samaksu par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, ja saistošo noteikumu 137.2.1. apakšpunktā noteiktā klienta samaksa par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu nesedz pilnu pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu;

137.3. ja klients izvēlas saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu normatīvajos aktos noteiktā kārtībā sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, kura reģistrēta valsts informācijas sistēmā "Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs" kā sociālā pakalpojuma sniedzēja un ar kuru pašvaldība nav noslēgusi pašvaldības iepirkuma līgumu, par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu:

137.3.1. klients maksā no savas pensijas un pensijas piemaksas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta

un/vai citiem ienākumiem atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Ministru kabineta noteikumos noteiktajam apmēram, kā arī no saistošo noteikumu 125. punktā noteiktajiem ienākumiem, tai skaitā no valsts pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai invalīdam, kuram ir apgrūtināta pārvietošanās;

137.3.2. pašvaldība maksā starpību starp pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu un klienta veikto samaksu par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu vispārēja tipa sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā – ne vairāk kā 400 *euro* mēnesī vai ģimenes tipa sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā – ne vairāk kā 640 *euro* mēnesī, ja saistošo noteikumu 137.3.1. apakšpunktā noteiktā klienta samaksa par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu nesedz pilnu pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu;

137.3.3. klienta apgādnieks, citas fiziskas vai juridiskas personas maksā starpību starp pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma pilnu cenu un klienta un pašvaldības veikto samaksu par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, ja saistošo noteikumu 137.3.1. un 137.3.2. apakšpunktā noteiktā klienta un pašvaldības samaksa par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu nesedz pilnu pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu;

137.4. ja saistošo noteikumu 137.3.1., 137.3.2. un 137.3.3. apakšpunktā noteiktā klienta, pašvaldības, klienta apgādnieka, citas fiziskas vai juridiskas personas samaksa par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu nesedz pilnu pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu, tad klientam ir tiesības izvēlēties saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu pašvaldības vai saskaņā ar pašvaldības iepirkumu nodrošinātā sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā.

138. Ja personai pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma sniegšana jāizbeidz, jo, mainoties situācijai, saskaņā ar saistošo noteikumu 23. vai 24. punktā noteikto personai nav tiesību saņemt minēto pakalpojumu, pašvaldība pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma sniedzējam samaksā par klienta uzturēšanos sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā par laika periodu, kamēr klients atradīs jaunu dzīvesvietu (atbilstoši sociālā pakalpojuma saņemšanas dienu skaitam), bet ne ilgāk kā sešus mēnešus no dienas, kad konstatēta personas neatbilstība saistošo noteikumu 23. vai 24. punktā noteiktajam. Ja klientam, mainoties situācijai, atbilstošāks ir cits sociālais pakalpojums, pašvaldība samaksā sociālā pakalpojuma sniedzējam par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu līdz brīdim, kad klients sāk saņemt viņam nepieciešamo sociālo pakalpojumu.

139. Ja klients saņem īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu, klienta pienākums ir samaksāt sociālā pakalpojuma sniedzējam par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai).

140. Ja klients saņem grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu:

140.1. klienta pienākums ir samaksāt sociālā pakalpojuma sniedzējam par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai). Ja klientam izveidojies minēto maksājumu parāds, tad klientam nav tiesību mainīt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma sniedzēju līdz parāda samaksai (nepieciešamības gadījumā ar pašvaldības atbalstu);

140.2. klientiem, kuri mācās, strādā vai apmeklē specializēto darbnīcu personām ar garīga rakstura traucējumiem, maksa par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai) tiek noteikta atbilstoši minētā pakalpojuma izmaksām, bet ne vairāk kā 42,69 *euro* mēnesī; atlikušo pakalpojuma maksas daļu sedz pašvaldība;

140.3. ja persona ar smagiem garīga rakstura traucējumiem funkcionalitātes dēļ nespēj piedalīties 140.2. apakšpunktā minētajās aktivitātēs, bet apmeklē dienas aprūpes centru personām ar garīga rakstura traucējumiem, maksa par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai) tiek noteikta atbilstoši minētā pakalpojuma izmaksām, bet ne vairāk kā 42,69 *euro* mēnesī; atlikušo pakalpojuma maksas daļu sedz pašvaldība;

140.4. ja klientam jāizbeidz sniegt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, pašvaldība sociālā pakalpojuma sniedzējam samaksā par klienta uzturēšanos grupu mājā (dzīvoklī) par laika periodu līdz personas vajadzībām atbilstoša sociālā pakalpojuma piešķiršanai vai, kamēr klients atradīs jaunu dzīvesvietu (atbilstoši sociālā pakalpojuma saņemšanas dienu skaitam), bet ne ilgāk kā vienu mēnesi no lēmuma par pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu stāšanās spēkā;

140.5. ja klients dzīvo grupu mājā (dzīvoklī) kopā ar bērnu un Sociālā dienesta sociālais darbinieks saskaņā ar personas vajadzību novērtējumu sniedzis atzinumu par papildu atbalsta un palīdzības nepieciešamību klientam bērnu aprūpē un audzināšanā, pašvaldība, vienojoties ar sociālā pakalpojuma sniedzēju, sedz papildu

izmaksas, kas nepieciešamas bēma aprūpes un audzināšanas nodrošināšanai grupu mājā (dzīvoklī).

141. Ja grupu mājas (dzīvokļa) klients uzsāk patstāvīgu dzīvi un vismaz trīs mēnešus patstāvīgi dzīvo savā dzīvesvietā (ar vai bez sociālā atbalsta), pašvaldība sociālā pakalpojuma sniedzējam par katru minēto gadījumu veic vienreizēju samaksu 500 euro apmērā remontdarbu veikšanai atbrīvotajā grupu mājas (dzīvokļa) klienta istabā, sagatavojot istabu dzīvošanai nākamajam klientam.

142. Par dienas aprūpes centra personām ar demenci apmeklējuma periodu pirms pakalpojuma piešķiršanas saskaņā ar saistošo noteikumu 57. punktā noteikto klients samaksā sociālā pakalpojuma sniedzējam ēdināšanas izdevumus.

143. Ja klients saņem saistošo noteikumu 61. punktā noteikto dienas aprūpes centra pakalpojumu pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, klienta pienākums ir samaksāt sociālā pakalpojuma sniedzējam sociālā pakalpojuma ietvaros nodrošinātās ēdināšanas izdevumus, izņemot, ja ģimenei (personai) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss (uz minēto ēdināšanas izdevumu samaksu neattiecas saistošo noteikumu 128. punktā noteiktais).

144. Ja klients saņem saistošo noteikumu 7.2.8. apakšpunktā minēto pansijas pakalpojumu, klienta pienākums ir samaksāt sociālā pakalpojuma sniedzējam par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai).

145. Ja pašvaldība nolemj izbeigt līgumsaistības ar sociālā pakalpojuma sniedzēju, kurš sniedz Sociālā dienesta piešķirto sociālo pakalpojumu ar personu izmitināšanu, pašvaldība sešu mēnešu laikā pēc sociālā pakalpojuma sniedzēja brīdināšanas par līgumsaistību izbeigšanu organizē klientiem sociālā pakalpojuma sniedzēja maiņu, samaksājot par klientiem sniegto pakalpojumu, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus pēc sociālā pakalpojuma sniedzēja brīdināšanas. Minētā samaksas kārtība neattiecas uz klientiem, kuri nav piekrituši sociālā pakalpojuma sniedzēja maiņai.

146. Neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus un materiālo stāvokli, no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem tiek segtas šādu sociālo pakalpojumu izmaksas:

146.1. īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums bērniem;

146.2. īslaicīgs sociālās aprūpes pakalpojums dzīvesvietā situācijās, kad personai sociālās aprūpes dzīvesvietā pakalpojums nepieciešams steidzami (ārkārtas situācijas (stihiskas nelaimes) un situācijas ārpus Sociālā dienesta darba laika);

146.3. vienreizēja personas dzīvojamo telpu uzkopšana aprūpes mājās pakalpojuma ietvaros saskaņā ar saistošo noteikumu 48. punktā noteikto;

146.4. dienas aprūpes centra pakalpojums (neattiecas uz saistošo noteikumu 142. punktā minēto maksājumu);

146.5. krīzes centra pakalpojums;

146.6. sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums personām bez noteiktas dzīvesvietas un bezdarbniekiem;

146.7. patversmes un naktspatversmes pakalpojums līdz diviem mēnešiem gada laikā;

146.8. īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojums (neattiecas uz saistošo noteikumu 139. punktā minētajiem maksājumiem);

146.9. specializēto darbnīcu pakalpojums;

146.10. grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums (neattiecas uz saistošo noteikumu 139.1. apakšpunktā minētajiem maksājumiem);

146.11. atbalsta, pašpalīdzības, sociālo prasmju pilnveidošanas grupu pakalpojums;

- 146.12. konsultatīvā krīzes tālruņa, psiholoģiskā atbalsta un krīzes intervences pakalpojums;
- 146.13. atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojums;
- 146.14. sociālās rehabilitācijas programmas īstenošana;
- 146.15. dienas centra pakalpojums;
- 146.16. kopienas centra pakalpojums;
- 146.17. ģimenes asistenta pakalpojums;
- 146.18. sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem;
- 146.19. sociālā darba pakalpojums.

147. Ja klients saņem sociālo pakalpojumu, kurš nav minēts saistošo noteikumu 146. punktā, klients vai viņa pilnvarotā persona Sociālajā dienestā iesniedz dokumentus, kas apliecina personas un kopā ar personu dzīvojošo ģimenes locekļu ienākumus, aizpildot iztikas līdzekļu deklarāciju, izņemot saistošo noteikumu 126. punktā minētos gadījumos.

148. Ja Sociālā dienesta sociālais darbinieks saskaņā ar personas (ģimenes) vajadzību novērtējumu sniedzis atzinumu par papildu atbalsta un palīdzības nepieciešamību personai (ģimenei), Sociālajam dienestam ir tiesības noteikt citu personai (ģimenei) labvēlīgāku sociālā pakalpojuma samaksas kārtību, ņemot vērā personas (ģimenes) individuālo sociālo gadījumu.

149. Ja Rīgas patversmes sociālais darbinieks saskaņā ar personas vajadzību novērtējumu sniedzis atzinumu par papildu atbalsta un palīdzības nepieciešamību personai, Rīgas patversmei ir tiesības noteikt citu klientam labvēlīgāku patversmes/naktspatversmes pakalpojuma samaksas kārtību, ņemot vērā klienta individuālo sociālo gadījumu.

150. Ja klients izvēlas saņemt psihologa pakalpojumu pie pakalpojuma sniedzēja, ar kuru pašvaldība nav noslēgusi pašvaldības iepirkuma līgumu par psihologa pakalpojuma sniegšanu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, bet atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ieguvis tiesības veikt psihologa profesionālo darbību, pašvaldība maksā starpību starp psihologa pakalpojuma cenu un klienta veikto samaksu par psihologa pakalpojumu, bet ne vairāk kā 30 *euro* par vienu konsultāciju un ne vairāk kā par 10 konsultācijām.

XXX. Noslēguma jautājumi

151. Saistošo noteikumu 41., 59. un 101. punkta nosacījumi piemērojami, ja persona saņēmusi sociālos pakalpojumus 2018./2019. mācību gadā un 2019./2020. mācību gadā turpina iegūt izglītību.

152. Atzīt par spēku zaudējušiem Rīgas domes 2012. gada 4. septembra saistošos noteikumus Nr. 184 "Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2012, Nr. 179; 2013, Nr. 192; 2014, Nr. 158; 2016, Nr. 188, Nr. 248; 2017, Nr. 249).

Rīgas pilsētas pašvaldības
pagaidu administrācijas vadītājs *E. Balševics*

Paskaidrojuma raksts

Rīgas domes 2020. gada 6. marta saistošajiem noteikumiem Nr. 3 "Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība"

1. Īss saistošo noteikumu satura izklāsts

Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. 3 "Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – saistošie noteikumi) pēc būtības nemaina esošo sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību, kas noteikta Rīgas domes 04.09.2012. saistošajos noteikumos Nr. 184 "Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – saistošie noteikumi Nr. 184). Saistošajos noteikumos pārskatāmā veidā vienā dokumentā ir iekļauti un aprakstīti visi Rīgas iedzīvotājiem pieejamie sociālo pakalpojumu veidi, to pieprasīšanas, piešķiršanas, saņemšanas un samaksas kārtība.

2. Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums

Saistošie noteikumi:

– **aktualizēti atbilstoši izmaiņām ārējos normatīvajos aktos** (piemēram, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam, Ministru kabineta 13.06.2017. noteikumiem Nr. 338 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 338); Ministru kabineta 02.04.2019. noteikumiem Nr. 138 "Noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 138); Ministru kabineta 26.06.2018. noteikumiem Nr. 355 "Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 355)). Ārējie normatīvie akti paredz jaunus instrumentus personas vajadzību novērtēšanai; precizētu psihiatra atzinumā un ģimenes ārsta izziņā iekļaujamo informāciju; aprūpes līmeņa noteikšanu, kas nesakrīt ar saistošajos noteikumos Nr. 184 noteikto. Turklāt ārējie normatīvie akti liedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemt bāreņiem pēc pilngadības sasniegšanas u.c.;

– **aktualizēti atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām:** iekļauts sociālais pakalpojums – videovizīte; izslēgts sociālās korekcijas programmas bērniem ar uzvedības traucējumiem pakalpojums, kas zaudējis aktualitāti; paplašināts mērķa grupas vecums noteiktiem sociālajiem pakalpojumiem (piemēram, dienas aprūpes centra pakalpojumu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un atelpas brīža pakalpojumu varēs saņemt arī jaunieši līdz 24 gadu vecumam, ja turpinās iegūt izglītību); atsevišķām mērķa grupām noteikti labvēlīgāki nosacījumi sociālo pakalpojumu saņemšanai (piemēram, bāreņi līdz 24 gadu vecumam varēs saņemt īslaicīgas uzturēšanās mītnes pakalpojumu neatkarīgi no tā, kur ir bijusi viņu pēdējā deklarētā dzīvesvieta, ja Rīgas bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi); paplašināts to personu mērķa grupu klāsts, kuras varēs saņemt noteiktus sociālos pakalpojumus (piemēram, pavadona–asistenta pakalpojumu, ģimenes asistenta pakalpojumu);

– **paredz samazināt regularitāti, pieprasot ārsta izziņas noteiktiem pakalpojumiem;**

– **paredz sociālo pakalpojumu administrēšanu atbilstoši ieviestajiem informācijas tehnoloģiju risinājumiem;**

– **paredz redakcionālus uzlabojumus.**

Turpmāk detalizēts izklāsts par izmaiņām, ko paredz šie saistošie noteikumi atšķirībā no saistošajiem noteikumiem Nr. 184:

Paredzēts, ka tiesības saņemt Rīgas pilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) nodrošinātos sociālos pakalpojumus saglabājas personai, kura saņem pašvaldības grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu citas pašvaldības administratīvajā teritorijā. Normas aktualitāti noteic situācija, ka pašvaldībā trūkst sociālās infrastruktūras vai dzīvokļu, kas būtu piemēroti sociālo pakalpojumu, t.sk. grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma, vajadzībām. Nepieciešamās lielākās investīcijas vecu ēku pielāgošanā saistītas ar vides pieejamības prasībām (lifts, pielāgoti sanitārie mezgli). Tādēļ Rīgas domes Labklājības departaments (turpmāk – Labklājības departaments) sadarbībā ar potenciālajiem grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma sniedzējiem ir apzinājis dzīvokļu tirgu Pierīgā un secinājis, ka tur pieejamais dzīvojamais fonds ļautu izveidot grupu māju (dzīvokli) daudzdzīvokļu ēkā. Tā kā pēc būtības grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņēmēji ir rīdzinieki, svarīgi, ka saglabājas tiesības saņemt arī citus pašvaldības nodrošinātos sociālos pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem (piemēram, dienas aprūpes centra pakalpojumu, transporta pakalpojumu personām, kurām apgrūtināta pārvietošanās ar sabiedrisko transportu, u.c.). Jāņem vērā, ka Rīgā ilgstoši ir rinda uz grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu, kas sevīši aktuāls ir personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem (2019. gada jūlijā rindā bija 36 personas) (6. punkts).

Netiek iekļauts punkts par sociālās korekcijas programmas bērniem ar uzvedības traucējumiem pakalpojuma nodrošināšanu, jo praksē pierādījies, ka pakalpojums nenasniedz mērķi, kā arī kopš 2016. gada tiek realizēts mērķa grupas vajadzībām atbilstošāks sociālais pakalpojums – sociālās rehabilitācijas programma jauniešiem ar uzvedības traucējumiem.

Precizēta sociālo pakalpojumu saņemšanas kārtība un Rīgas Sociālā dienesta (turpmāk – Sociālais dienests) veicamās darbības pēc personas iesnieguma un dokumentu saņemšanas:

– Sociālais dienests novērtē personas vajadzības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem veidlapu paraugiem, proti, aizpilda novērtēšanas karti pēc MK noteikumu Nr. 138 2. pielikumā norādītajiem kritērijiem, ja persona ar funkcionāliem traucējumiem vēlas saņemt sociālās aprūpes pakalpojumu, un MK noteikumu Nr. 138 3. pielikumā norādītajiem kritērijiem, ja persona ar garīga rakstura traucējumiem vēlas saņemt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijā (turpmāk – pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums) vai atbilstoši Labklājības departamenta iekšējos noteikumos noteiktajiem kritērijiem, ja tiek piešķirti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personas dzīvesvietā, kā arī sociālā darba pakalpojums (10.4. apakšpunkts);

– praksē novērotas situācijas, kad personām uzreiz pēc ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma bērniem izbeigšanas ir nepieciešams grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, tādēļ saistošajos noteikumos noteikts, ka pilngadīgas personas novērtēšanas karti var piemērot arī individuālo vajadzību novērtēšanai nepilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem no 17 gadu vecuma un pieņemt lēmumu par personas uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai, bet pēc personas pilngadības sasniegšanas pieņemt lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu (10.4., 10.10. apakšpunkts);

– praksē novēroti gadījumi, kad klientam, kuram piešķirts, piemēram, grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, ir nepieciešams papildus piešķirt ģimenes asistenta pakalpojumu. Tāpēc ir noteikts, ka, pamatojoties uz Sociālā dienesta sociālā darbinieka atzinumu, var lemt par vairāku sociālo pakalpojumu piešķiršanu vienlaicīgi (10.8. apakšpunkts);

– pansijas pakalpojums ir iekļauts to sociālo pakalpojumu sarakstā, kuru piešķiršanas gadījumā Sociālais dienests pieņem lēmumu par personas uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai, ja pakalpojumu nevar nodrošināt uzreiz (10.9. apakšpunkts);

– precizēta Sociālā dienesta rīcība, ja persona, kura uzņemta rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai, trīs reizes atliek pakalpojuma saņemšanu, t.i., veic atkārtotu personas vajadzību novērtēšanu (izņemot personām ar demenci, jo šajos gadījumos slimības ietekmē vajadzība pēc sociālā pakalpojuma personai saglabājas), saglabā personai vietu rindā, ja vajadzība ir aktuāla, izslēdz personu no rindas, ja vajadzība nav aktuāla (11.1.2., 11.1.3. apakšpunkts). Paredzēts sociālā pakalpojuma sniedzēja pienākums, pirms līguma laušanas ar klientu, ja tas neievēro līguma nosacījumus, rakstiski informēt iestādi, kas pieņēmusi lēmumu par sociālā pakalpojuma piešķiršanu (20.2. apakšpunkts).

Noteikts, ka sociālo pakalpojumu sniedzējs var pieprasīt klientam veikt avansa maksājumu par sociālā pakalpojuma ar izmitināšanu sniegšanu, lai novērstu klientu ļaunprātīgu izvairīšanos no samaksas par sociālo pakalpojumu (20.4. apakšpunkts).

Paredzētas izmaiņas, kas skar pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu:

– personām, kurām nepieciešams valsts finansēts pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums, vajadzību novērtēšana tiek veikta saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un MK noteikumos Nr. 138 noteikto kārtību. Tas rada situācijas, kad atbilstoši novērtēšanai neredzīgām personām un personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem valsts finansēts pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums nav atbilstošākais pakalpojuma veids un ir jānodrošina pašvaldības pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums. Tādējādi minētās mērķa grupas līdz šim netiek nosauktas kā izņēmums pašvaldības pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma saņemšanai. Saistošajos noteikumos noteikts, ka tiesības saņemt pakalpojumu ir pensijas vecuma personām un personām ar I un II grupas invaliditāti, ja ar pakalpojumiem dzīvesvietā nav iespējams nodrošināt nepieciešamo sociālās aprūpes apjomu (23. punkts);

– ja būs radusies situācija, kad klientam jāizbeidz sniegt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums, bet labākais risinājums ir cits sociālais pakalpojums (piemēram, pansija vai valsts finansēts pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums), tad klients sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā varēs uzturēties līdz minētā sociālā pakalpojuma saņemšanai. Gaidīšanas periods cita sociālā pakalpojuma saņemšanai, ja uz to ir rinda un nav citu alternatīvu, netiek ierobežots (25. punkts);

– paredzēts atteikties no aprūpes līmeņu noteikšanas, piešķirot pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, kā aprūpes apjoma mērvienību nosakot aprūpes stundu skaitu (44. punkts);

– lai novērstu situāciju, kad ar pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu personām bez noteiktas dzīvesvietas tiek risināts dzīvesvietas jautājums, ir palielināts minimālais personai nepieciešamais aprūpes stundu skaits, kas dod tiesības personām bez noteiktas dzīvesvietas saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu, no 13 uz 18 stundām nedēļā (maksimālais aprūpes stundu skaits ir 35 stundas nedēļā), jo aprūpes pakalpojums tiek nodrošināts arī Rīgas patversmē (ēdiena gatavošana, mājokļa tīrīšana, gultas veļas mazgāšana u.c. – līdz 17 stundām nedēļā), kā arī pansijā. Ir paredzēts, ka personas bez noteiktas dzīvesvietas rindā pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma saņemšanai tiks uzņemtas, ja sešu mēnešu laikā pēc Sociālā dienesta lēmuma pieņemšanas par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma piešķiršanu personai nebūs iespējams nodrošināt sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā (24. punkts);

– paredzēts, ja pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojums klientam tiek izbeigts sakarā ar regulāriem iestādes iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem, tad pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma sniedzēja institūcijai ir tiesības divus gadus atteikt šim klientam sniegt minēto pakalpojumu (26. punkts);

– precizēts, ka gadījumos, kad klients izvēlas saņemt pilngadīgo aprūpes institūcijas, ar kuru pašvaldībai noslēgts sadarbības līgums, pakalpojumu, klients var saņemt vienu no līdzmaksājuma veidiem – līdz 400 *euro* mēnesī vispārējā tipa sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā vai 640 *euro* mēnesī ģimenes tipa sociālā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, ja klienta samaksa par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojumu nesedz pilnu pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma cenu (137.3.2. apakšpunkts).

Ņemot vērā MK noteikumu Nr. 338 188. punktā noteikto, ka pilngadību sasniegušais aprūpē esošais bērns, par kuru pašvaldības sociālo pakalpojumu sniegšanas līgums noslēgts līdz minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai, var turpināt uzturēties jauniešu mājā, ja viņš turpina iegūt izglītību un nav sasniedzis 24 gadu vecumu, saistošajos noteikumos vairs nav paredzēta šī mērķa grupa (28. punkts), kā arī nosacījums, ka lēmumu par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma bērniem saņemšanas termiņa pagarināšanu pilngadību sasniegušajam klientam pieņem Labklājības departaments.

Praksē konstatēti gadījumi, kad jauniešiem ar invaliditāti vai funkcionāliem traucējumiem, kuri turpina mācības, pēc pilngadības iestāšanās saglabājas vajadzība saņemt sociālos pakalpojumus, kuru mērķa grupa ir bērni. Tādēļ ir paredzēta iespēja īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā saņemt pakalpojumu personai ar invaliditāti, kura sasniegusi 18 gadu vecumu un turpina iegūt vispārīzglītojošo vai profesionālo izglītību, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, un dienas aprūpes centra pakalpojumu – personai ar funkcionāliem traucējumiem, kura sasniegusi 18 gadu vecumu un turpina iegūt vispārīzglītojošo vai profesionālo izglītību, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam (41., 59. punkts).

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 138 kā aprūpes apjoma mērvienība ir paredzēts aprūpes stundu skaits nevis aprūpes līmenis (44., 46., 49., 63. punkts).

Paplašināts pavadoņa – asistenta pakalpojuma saņēmēju loks, paredzot, ka turpmāk šo pakalpojumu varēs saņemt

arī personas, kurām trūkst saziņas prasmes, piemēram, ar banku, ārstniecības iestādi u.c. personai svarīgām institūcijām. Šī norma ir saistīta ar vecākā gada gājuma cilvēku vajadzībām pēc ikdienišķa atbalsta, ko ne vienmēr var nodrošināt tuvinieki, kaimiņi vai citas atbalsta personas (50. punkts).

Paredzēts jauns pakalpojuma veids – videovizītes pakalpojums personām, kuras saņem aprūpes mājās pakalpojumu, lai nodrošinātu personām iespējami neatkarīgu dzīvesveidu un novērstu emocionālā stāvokļa pasliktināšanos.

Pakalpojuma sniedzējam nav jāierodas personīgi pie klienta, kas būtiski samazina pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo cilvēkresursu apjomu (52. punkts).

Precizēta dienas aprūpes centra pakalpojuma mērķauditorija, papildinot to ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, jo bērniem raksturīgi dažādi funkcionālie traucējumi, kad nav pamata piešķirt invaliditāti, tā netiek piešķirta sakarā ar bērna aktīvu atveseļošanās un rehabilitācijas procesu u.c. Piešķirot dienas aprūpes centra pakalpojumu, sociālais darbinieks primāri vērtē bērna funkcionālās spējas, nevis faktu, vai ir piešķirta invaliditāte (58. punkts).

Noteikts, ka tiesības saņemt dienas aprūpes centra pakalpojumu ir arī personām, kuras sasniegušas 18 gadu vecumu, ja tās turpina iegūt vispārīzglītojošo vai profesionālo izglītību, lai pabeigtu iesākto sociālās rehabilitācijas procesu (59. punkts).

Atbilstoši klientu vajadzībām aktualizēti krīzes centra uzdevumi, proti, krīzes centrs veic arī klienta sociālo prasmju un spēju novērtēšanu un attīstīšanu (64. punkts). Papildinājums saistīts ar to, ka Sociālā dienesta darbiniekam nav iespējams klientu novērot ikdienas darbībā un saskarsmē ar bērnu, bet ir aizdomas, ka vecāks nepilda savus pienākumus. Novērojumi krīzes centrā ļaus sagatavot objektīvu atzinumu bāriņtiesai par sociālo situāciju konkrētā ģimenē.

Krīzes centra pakalpojumu varēs saņemt ne tikai bērni un ģimenes ar bērniem, bet arī visas pilngadīgās personas, kuras dzīvo vienā mājāsaimniecībā. Krīzes centra pakalpojumu būs tiesības saņemt krīzes centrā esošā bērna vecākam, kuram pārtrauktas aizgādības tiesības, ja Rīgas bāriņtiesa atzīst, ka tas ir bērna vislabākajās interesēs. Netiks šķirti bērni (t.sk. zīdaiņi) no vecākiem (65. punkts).

Saistošajos noteikumos Nr. 184 ir noteikts, ka tiesības saņemt īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu ir personām un ģimenēm, t.sk. ģimenēm ar bērniem bez pastāvīga mājokļa, kuru pēdējā deklarētā dzīvesvieta ir Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, ja tās sadarbojas ar Sociālo dienestu un/vai citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem un saņēmušas Sociālā dienesta nosūtījumu. Šī norma ir papildināta ar to, ka prasība par deklarēto dzīvesvietu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā neattiecas uz pilngadīgiem bāreņiem līdz 24 gadu vecumam (ja Rīgas bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi) (77. punkts).

Paplašināts atbalsta ģimenes un uzticības personas pakalpojuma saņēmēju loks, paredzot, ka šo pakalpojumu varēs saņemt arī personas ar garīga rakstura traucējumiem un personas ar sociālās funkcionēšanas grūtībām, lai saņemtu atbalstu sadzīves iemaņu apgūšanā un sociālās funkcionēšanas prasmju attīstībā (96.6., 96.7. apakšpunkts).

Paplašināta sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojuma mērķa grupa, paredzot, ka turpmāk to varēs saņemt arī pilngadīgs jauniešs pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās un persona ar garīga rakstura traucējumiem. Praksē ir novērots, ka, beidzoties ārpusģimenes aprūpei, jauniešs nav sagatavojies patstāvīgas dzīves uzsākšanai (nav pabeigta pamatizglītība, kas rada šķēršļus profesijas apguvei, nepietiekamas sadzīves, sociālās funkcionēšanas, budžeta plānošanas prasmes, kas rada nedrošību patstāvīgas dzīves uzsākšanai, u.c. problēmas) (100. punkts).

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 338 precizēts, ka dienas centrs dienas laikā nodrošina sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas, mākslas vai mākslinieciskās pašdarbības nodarbības, klientu un viņu tuvinieku līdzdalību konkrētu sociālo problēmu risināšanā, atbalsta un pašpalīdzības grupu darbību. Precizēta arī dienas centra mērķa grupa, iekļaujot personas ar funkcionāliem traucējumiem, jo praksē ne vienmēr cilvēkiem, kuriem ir funkcionāli traucējumi un vajadzība saņemt dienas centra pakalpojumu, ir noteikta invaliditāte (102., 104. punkts).

Ņemot vērā praksē novērotos gadījumus, kad jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes un personām bez noteiktas dzīvesvietas ir nepieciešams lielāks ģimenes asistenta atbalsts, uzsākot patstāvīgu dzīvi, šīm mērķa grupām ir palielināts ģimenes asistenta pakalpojuma apjoms no 4 līdz 10 stundām nedēļā (110.1. apakšpunkts).

Ņemot vērā, ka trūkst personu, kas sniedz ģimenes asistenta pakalpojumu, ir noteikts, ka par ģimenes asistentu var būt arī persona ar augstāko izglītību, kurai ir pieredze darbā ar konkrētu mērķa grupu, un saistošajos noteikumos noteiktu profesiju augstskolas vismaz trešā kursa students ar nosacījumu, ka persona ir saņēmusi sociālā pakalpojuma sniedzēja nodrošinātas apmācības (111. punkts).

Nav paredzēts, ka sociālā atbalsta un konsultatīvās programmas audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem ietvaros var tikt uzrunāta sabiedrība, lai informētu par iespējām kļūt par audžuģimeni, aizbildni vai adoptētāju, jo turpmāk saskaņā ar MK noteikumu Nr. 355 12.1. apakšpunktu jaunas audžuģimenes, aizbildņus, adoptētājus, viesģimenes piesaista ārpusģimenes atbalsta centri.

Savukārt ir paplašināta mērķa grupa sociālā atbalsta un konsultatīvās programmas audžuģimenēm, adoptētājiem un aizbildņiem pakalpojumam, nosakot tiesības saņemt pakalpojumu bērni, kurš ievietots audžuģimenē vai aizbildnībā, vecākiem, kuri vēlas atgūt aizgādības tiesības. Tiesības saņemt pakalpojumu ir paredzētas arī audžuģimeņu un adoptētāju ģimenes locekļiem, t.sk. tiem, kuru dzīvesvieta deklarēta ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas, bet kurā ar Rīgas bāriņtiesas lēmumu ir ievietots bērns. Lai nedublētu ārpusģimenes atbalsta centru darbību, pakalpojums netiks sniegts personām, kuras vēlas iegūt audžuģimenes statusu vai aizbildņa statusu (132. punkts).

Paredzētas izmaiņas grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņemšanas procedūrā:

– personas pienākums pirms grupu mājas (dzīvokļa) piešķiršanas ir apmeklēt izvēlēto sociālā pakalpojuma sniedzēja institūciju, tādējādi nodrošinot informatīvu pakalpojuma izvēli. Tas ļautu klientam atvieglot pārejas periodu no dzīvesvietas uz grupu māju (dzīvokli) (83. punkts);

– lai izslēgtu situācijas, ka personas ar garīga rakstura traucējumiem paliek bez atbilstoša pašvaldības atbalsta, paredzēts, ka grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu var turpināt saņemt klienti, kuri pakalpojuma saņemšanas laikā sasniedz vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (84. punkts);

<p>– tā kā personām pēc grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma nākas ilgi stāvēt rindā, un personām ar garīga rakstura traucējumiem veselības īpatnību dēļ ir raksturīga nenoturīga nostāja par pieņemto lēmumu, ir paredzēts, ja personai grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums tiek nomainīts ar individuālās sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojumu dzīvesvietā, persona 12 mēnešu laikā no pakalpojuma dzīvesvietā uzsākšanas dienas var atsākt saņemt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu (86. punkts);</p> <p>– lai disciplinētu un motivētu klientus savlaicīgi norēķināties ar pakalpojuma sniedzēju, ja klientam izveidojies maksājumu parāds par grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu, tad citā grupu mājā (dzīvoklī) klientam ir tiesības uzsākt saņemt pakalpojumu tikai pēc parāda samaksas (nepieciešamības gadījumā ar pašvaldības atbalstu) (140.1. apakšpunkts);</p> <p>– ja grupu mājas (dzīvokļa) klients uzsāk patstāvīgu dzīvi un vismaz 3 mēnešus patstāvīgi dzīvo savā dzīvesvietā, pašvaldība sociālā pakalpojuma sniedzējam veic vienreizēju samaksu 500 euro apmērā remontdarbu veikšanai atbrīvotajā grupu mājas (dzīvokļa) klienta istabā (141. punkts);</p> <p>– paredzēti labvēlīgāki samaksas nosacījumi personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kuri nespēj strādāt, mācīties vai apmeklēt specializēto darbinīcu, bet apmeklē dienas aprūpes centru, proti, maksa par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju tiek noteikta atbilstoši minētā pakalpojuma izmaksām, bet ne vairāk kā 42,69 euro mēnesī, un atlikušo pakalpojuma maksas daļu sedz pašvaldība (140.3. apakšpunkts);</p> <p>– iekļauts kritērijs, kad pašvaldība, vienojoties ar sociālā pakalpojuma sniedzēju, sedz papildu izmaksas, kas nepieciešamas bērna aprūpes un audzināšanas nodrošināšanai grupu mājā (dzīvoklī), t.i., ja Sociālā dienesta sociālais darbinieks saskaņā ar personas vajadzību novērtējumu sniedzis atzinumu par papildu atbalsta un palīdzības nepieciešamību klientam bērna aprūpē un audzināšanā (140.5. apakšpunkts).</p> <p>Saistošajos noteikumos vairs nav iekļauts punkts, ka, nosakot samaksu par sociālo pakalpojumu, kā arī lemjot par materiālā atbalsta piešķiršanu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai, netiek vērtēts personas (ģimenes) materiālais stāvoklis (tostarp finanšu līdzekļu uzkrājumi), jo šāda norma noteikta valstiski, stājoties spēkā MK noteikumiem Nr. 138 (11.5. apakšpunktā noteikts, ka, piešķirot personai sociālo pakalpojumu, novērtē personas un tās ģimenes locekļu, kā arī apgādnieka (ja pienākums maksāt par pakalpojumu ir arī apgādniekam) maksātspēju, aizpildot iztikas līdzekļu deklarācijas daļu par ienākumiem.)</p> <p>Ja pašvaldība nolemj izbeigt līgumsaistības ar sociālā pakalpojuma ar izmitināšanu sniedzēju, pašvaldība sešu mēnešu laikā organizē klientiem sociālā pakalpojuma sniedzēja maiņu, samaksājot par klientiem, kuri piekrituši pakalpojuma sniedzēja maiņai, sniegto pakalpojumu, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus pēc sociālā pakalpojuma sniedzēja brīdināšanas. Pašreiz normatīvajos aktos nav noteikta rīcība šādos gadījumos. Šis regulējums nepieciešams, lai klientus vecuma vai veselības stāvokļa dēļ neatstātu bezpalīdzīgā situācijā (klienti nespēj sevi aprūpēt, un pakalpojuma ietvaros klientiem tiek nodrošināts mājoklis). Turklāt klientu pārvietošanu pie citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem nav iespējams organizēt īsā laikā (jāparedz laiks pārrunām ar klientiem, ierobežots brīvo vietu skaits citās institūcijās u.tml.) (145. punkts).</p> <p>Iekļauts kritērijs, kad Sociālais dienests un Rīgas patversme var noteikt klientam labvēlīgāku samaksas kārtību, t.i., ja Sociālā dienesta/Rīgas patversmes sociālais darbinieks saskaņā ar klienta vajadzību novērtējumu sniedzis atzinumu par papildu atbalsta un palīdzības nepieciešamību klientam (148., 149. punkts).</p> <p>Ja psihologa pakalpojumu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem sniedz pakalpojuma sniedzējs, kurš nav noslēdzis līgumu ar pašvaldību, lai nodrošinātu pieeju plašākam psihologu lokam, paredzēts, ka pašvaldība maksā par vienu konsultāciju ne vairāk kā 30 euro (ne vairāk kā 10 konsultācijas) (150. punkts).</p>
<p>3. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu</p> <p>Saistošo noteikumu izmaiņas tiks īstenotas pašvaldības budžeta ietvaros.</p>
<p>4. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā</p> <p>Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi vērtējama kā salīdzinoši neliela. Proti, ir paredzēts jauns pakalpojums "videovizīte", kas nozīmē, ka potenciālajiem pakalpojumu sniedzējiem būs iespēja pretendēt uz pašvaldības finansējumu. Savukārt regulējums, kas paredz, ka klientam ir tiesības izvēlēties psihologa pakalpojumu bērnam ar funkcionāliem traucējumiem, ļauj psihologiem, kuri visbiežāk ir pašnodarbinātie, apkalpot klientus, kuriem ir garantēts pašvaldības līdzfinansējums.</p> <p>Jāuzsver, ka pašvaldība lielāko daļu sociālo pakalpojumu iepērk, kas jau tagad ļauj sociālo pakalpojumu sniedzējiem (neatkarīgi no juridiskā statusa) iesaistīties sociālo pakalpojumu nodrošināšanas tirgū.</p>
<p>5. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām</p> <p>Samazināts iesniedzamo dokumentu klāsts atsevišķiem sociālajiem pakalpojumiem, paredzēta pakalpojumu administrēšana atbilstoši ieviestajiem informācijas tehnoloģiju risinājumiem.</p>
<p>6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām</p> <p>Saistošie noteikumi izstrādāti sadarbībā ar esošajiem un potenciālajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, t.sk. pašvaldības pakļautības iestādēm, ņemot vērā esošo/potenciālo sociālo pakalpojumu saņēmēju ierosinājumus (piemēram, bērnu vecāki vēlas saņemt atelpas brīža pakalpojumu saviem bērniem, kuri mācās, līdz 24 gadu vecumam; jauniešiem bāreņiem ir aktuālas sociālās rehabilitācijas programmas ar izmitināšanu; veciem cilvēkiem – videovizītes pakalpojums u.tml.).</p>

